

М. В. Михалик
студент-магістр ОНП спеціальності
071 “Облік і оподаткування”
Науковий керівник:
Л. М. Пилипенко
д.е.н., професор кафедри обліку та аналізу
Національний університет “Львівська політехніка”

ОСОБЛИВОСТІ АУДИТУ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ, ПРОВЕДЕНИХ НА ІНТЕРНЕТ–ПЛАТФОРМІ PROZORRO

Детально проаналізувавши ділянки підвищеної уваги в сфері державних тендерів, а також прояви “нової хвилі” реформування і стандартизації електронного простору, варто зазначити неабияке зацікавлення розробленням актуальної і результативної методики аудиту публічних закупівель, при застосуванні якої можна відсіяти “формальних” учасників і підтвердити статус тендерної пропозиції на відповідність висвітленої тендерної документації. Доцільно акцентувати увагу на тому аспекті, що аудит публічних закупівель може бути ініційований не лише громадською організацією чи замовником (тендерним комітетом), а й безпосередньо кожним учасником торгів.

Метою дослідження цієї тематики є створення ефективного механізму аудиту, реалізація якого забезпечить формування нового важеля впливу на фіктивних учасників тендерних закупівель, а також мінімізація рівня ризику адаптації тендерного замовлення під певного виконавця робіт.

Згідно з новою редакцією Закону України “Про публічні закупівлі”, прийнятою 10 вересня 2019 року [1], низка новоприйнятих положень спрямована на стимулювання формування прозорих умов участі в процесі закупівель, проте й водночас обумовлює внесення змін до існуючого алгоритму аудиту вищезазначеного об’єкту, а саме:

- на етапі преаукціонної кваліфікації значна увага має приділятися дотриманню принципів антидемпінгового моніторингу, що візуалізується в анулюванні пропозицій тих учасників, ціновий критерій яких нижчий понад 30% середньої пропозиції інших учасників;
- на етапі виправлення неточностей, допущених учасниками торгів, формуватиметься історія виявлення та виправлення ідентифікованих помилок, що автоматично фіксуватимуться на електронному майданчику Prozorro;
- на етапі перевірки відповідності технічним і якісним характеристикам, аудитори також повинні звернути увагу на історію участі досліджуваного учасника в аналогічних тендерах і рівень задоволення замовника від отриманих послуг.

Одержана інформація дасть змогу аудиторам сформулювати висновки щодо кожного учасника публічних закупівель та заповнити певні інформаційні “прогалини” щодо можливої фіктивної участі в них.

Крім цього, доцільно проаналізувати в розрізі кожного раунду аукціону дії учасників у відповідь на попередні кроки конкурентів. Мета такого аналізу полягає в тому, щоб встановити на скільки у вартісному виразі готові поступитися потенційні виконавці робіт для того щоб виграти на цій ланці тендеру. Базуючись на цій інформації, можна зіставити крок цінового падіння із загальною вартістю проекту і отримати розуміння чи попередній кошторис робіт був економічно обґрунтований для замовника. Саме така аналітична процедура забезпечить розпізнання учасника, діяльність якого “пронизана” шахрайськими схемами чи завідома сфабрикованими загальними та локальними кошторисами, цінові характеристики в яких суттєво відрізняються від ринкових аналогів.

Оскільки кожному оголошеному тендеру присвоюється ідентифікатор закупівель, в якості ще одного етапу проведення аудиту варто розглянути дослідження кратності оголошення даних публічних покупок, а також закріплених статусів інших оголошених торгів цього ж замовника. Така

дія дасть змогу сформувати не лише уявлення про охоплену позицію девелопера на ринку, а й про зароблену ним репутацію.

На етапі оголошення результатів тендеру необхідно дослідити зауваження тендерного комітету до учасників, пропозиції, які дискваліфіковано, і провести аналогію із тендерною документацією учасника із статусом переможця на предмет факту допущення аналогічних суттєвих невиправлених помилок. Лише за умови реалізації цього етапу можна зробити висновок про факт відсутності чи наявності дискримінаційних умов.

Грунтуючись на власних результатах дослідження, вважаємо за доцільне необхідність модернізації існуючої методики аудиту публічних закупівель з врахуванням вищезазначених процедур, адже як результат, можна отримати значне підвищення кількості тендерних пропозицій і розширити межі вітчизняної підприємницької діяльності.

1. Закон України “Про публічні закупівлі” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19>